

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A döntő harcok Galiciában

Mackensen hadserege Jaworow felé nyomul — A przemysl—lembergi vonalon Mosciskát visszafoglaltuk — Óriási csaták a Dnjester partján — Nikoláj nagyherceg lemondással fenyegetőzik — Az angol sajtó orosz külön-békéről ír

A Santól a Pruthig

Budapest, június 15. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Galiciában a szövetséges csapatok támadása következtében csaknem az egész arcvonalon heves harcok fejlődtek ki.

József Ferdinánd főherceg hadseregének csapatai Sieniawa elfoglalása után a San keleti partján északi, déli és északkeleti irányban vonulnak előre. Piskorowice kastélyt és majort tegnap rohammal elfoglaltuk. Számos foglyot ejtettünk.

Mackensen vezérezredes hadserege elkeseredett harcok közt Krakowiec ellen és Oleszyce irányában nyomul előre. Hozzá csatlakozólag Bóhm-Ermolli tábornok csapatai az oroszokat Mosciskától keletre és délkeletre támadják, ahol új ellenséges állások fedezik a Grodek felé vezető irányt.

A felső Dnjestertől délre nagy orosz erők tartják a mikolajowi, zydaczowi és halicsi hídfőket Linsingen hadseregének előre nyomuló szövetséges csapataival szemben, míg a folyó mentén lefelé Pflanzler-Baltin csapatai Nizniow és Czernelica előtt állanak és az elfoglalt Zaleszczykit az oroszok minden támadásával szemben tartják. — E hadsereg egyes részei Beszarabiában a Dnjester és a Pruth között az ott álló orosz erőket újból visszavonulásra kényszerítették és azokat Chotin felé és a Pruth mentén visszaszorították.

A galiciai harcokban június 12-ike óta beszélt foglyok száma tegnap ismét néhány ezerrel emelkedett.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Mosciska birtokunkban

Berlin, június 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a délkeleti hadszíntérről:

A június 13-iki és 14-iki csatában Mackensen vezérezredes hadserege által megvert ellenségnek nem sikerült előkészített hátsó állásban Jaworowtól északnyugatra lábát megvetnie. Az ellenséget mindenütt visszavetettük, ahol szembe fordult velünk. A hadizsákmány növekszik.

Az erélyes üldözés a przemysl—lembergi vasutól délre levő orosz csapatokat is visszavonulásra kényszerítette. Von der Mar-

witz tábornok csapatai tegnap elfoglalták Mosciskát.

A Linsingen-hadsereg jobbszárnya rohammal elfoglalta a Jezupóltól nyugatra levő magaslatokat, lovassága pedig elérte a Mariampoltól délre fekvő vidékeket.

A galiciai döntő harok

Sajtóhadiszállás, június 15. (Magyar Távirati Iroda.) Végig az egész galiciai fronton ismét vad erővel folyik a vehemens élethalál-harc. Mind a két fél tisztában van a döntő harc végzetes kihatásával és ezért végső erőket megérintve küzdenek a győzelemért. Zaleszczykinél a Dnjesteren való átkelésünk már biztosítva van.

A semleges attasék Galiciában

Berlin, június 15. (Magyar távirati Iroda.) A semleges államok katonai attaséi a délkeleti hadszíntérről utaztak a Galiciában harcoló német csapatokhoz.

A németek előnyomulása Kurlandban, Kownobans a varsói vonalon

Berlin, június 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Szawletől nyugatra a német csapatok rohammal elfoglalták Dauksze falut és azután két-három orosz ezrednek ellentámadását visszautasították. 4 tisztet és 1660 főnyi legénységet elfogtak.

A mariampol—kownoi országutóól délre és keletre újabban elfoglalt állásainkat tegnap jelentékeny ellenséges erők ismétellen eredménytelenül támadták. Lipowo-kalwariai arcvonalunkról előretörtünk, behatoltunk az orosz arcvonalba és elfoglaltuk a legelől levő árkokat.

Az Orzicnál is sikerült csapatainknak Jednoroziec falut (Chorzeletől délkeletre) és Cerwonagorát és az attól keletre levő hidat rohammal elfoglalni. Ezen a helyen eddig 325 oroszot fogtunk el.

A Bolymowtól északra levő betörési pontunk elleni ellenséges támadások meghiúsultak.

Románia és Oroszország

Bukarest, június 15. (Magyar Távirati Iroda.) Az itteni orosz követ legutóbb tanácskozá-

sokat folytatott Ferdinánd román királylyal. — Ezekből a tanácskozásokból azt következtetik, hogy a tárgyalások az entente-hatalmakkal újból felvették.

Nikoláj nagyherceg visszalépni készül

A cár elkeseredése szövetségesei miatt

Pétervár, június 15. (Magyar Távirati Iroda.) Egy magasrangú orosz katonatisztől származó hír szerint Sandeczky főhadsegéd legközelebb Franciaországba utazik, hogy rámutasson az orosz hadsereg igen kritikus helyzetére és erélyes offenzívára szólítsa fel a szövetségeseket. Beavatott forrás szerint Sandeczky tábornok utazása Nikoláj Nikolaevics nagyherceg nyomatékos tanácsára történt, aki a cárnak kijelentette, hogy semmiért sem szavatolhat, ha a franciák és az angolok el nem szánják magukat azonnali hatalmas offenzívára, sőt kénytelen volna visszalépni a főparancsnokságtól, mert nem tud ellenállani a szövetséges német és osztrák-magyar seregek rettentő erejének.

Suchomlinow hadügyminiszter, aki a minap tért vissza a cártól, úgy nyilatkozott, hogy a cár azon való csodálkozását fejezte ki, hogy a szövetségesek nem alkalmazzák operációikat Oroszországhoz, amely egymaga viseli a háboru terheit.

Meratoff államtitkár így nyilatkozott: Nyugati szövetségesek passzivitásukkal erősen táplálják a külön békéről szóló híreket.

Figyelemre méltó, hogy a cenzura megengedi az orosz lapok éles kritikáját szövetségesek ellen.

„Oroszország külön békére gondol“

Amsterdam, június 15. (Magyar Távirati Iroda.) A londoni Standard írja:

Oroszország a külön békére gondol, a mely előbb bekövetkezik, mint gondolnák. A világháboruban két dolog elpusztult: a jog és az erkölcs.

Az olasz háboru

Budapest, június 15. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Az olaszok újabb kísérletei, hogy Tolmeinnél és Plavánál állásainkhoz közeledjenek, ismét sikertelenek maradtak.

Tegnap az Isonzo-arcvonal egyes szakaszain nyugalom uralkodott. Egy olasz parlamentaire által tolmácsolt azt a kérést, hogy a halottak eltemetése céljából tüzet szüntessünk, katonai okokból elutasítottuk.

A karinthiai határon stájer népfölkelés rohammal elfoglalta a Rlöcken-szorostól keletre a kis Palt és itt az ellenségnek három elentámadását a határ felé visszaverte.

A tiroli határon az ellenség állásaink ellen előretört és eredménytelen tüzéségi tüzelést folytat. Egyik határpontunkon egy csendőrső saját veszteségek nélkül visszavonulásra kényszerített egy olasz századot és 58 foglyot ejtett.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Az olasz vezérkar összefoglaló jelentése

Az olaszok beismerik súlyos veszteségeiket

Lugano, június 15. A Stefani-ügynökség által közreadott összefoglaló jelentés a háború első husz napjáról nem egyéb, mint általános megállapítása annak, hogy minden csapat szelleme és képessége, organizációja és áldozatkésztsége kétségen felül áll. A jelentés azonban néhány olyan megjegyzést is tartalmaz, amely a legélesebb ellentmondásban van Cadorna eddigi jelentéseivel. A vezérkar ugyanis eddig egyetlen jelentésében sem vallotta be, hogy az olaszok bármely ütközetben is nevezetesen veszteségeket szenvedtek volna, sőt ellenkezőleg, gyakran mondogatta, hogy veszteségeik csekélyek. A mostani jelentésben pedig ez áll:

„A szuronytámadásokban és az arcvonal-harcokban a tüzéségi- és a gépfegyvertüzből a legmagasabb rangú tiszt is és a katonák hősi bátorsággal harcoltak és valóságos óriási áldozatokat hoztak.” Továbbá: „Ekképen a legéresebb osztrák-magyar pozíciókat is bevettük, ámbár az áldozatok némelykor nem voltak csekélyek. A front más helyein a csapatok fedetlen síkságon, a magaslatokon álló ellenséges tüzéség tüze alatt mentek előre és megszállták a megfigyelő vonalakat, ámbár az ellenség ágyutüze állandóan elborította őket.”

Olasz dicséret katonáinkról

Rotterdam, június 15. A Corriera della Sera haditudósítója jelenti: Kevés számú osztrák-magyar foglyaink általában erős emberek, akiknek a szemükből látható a hadi tapasztalat és a vitézség. Csak akkor árták meg magukat, a mikor már nem volt municiójuk. Egy fensikön vívott ütközetben heten tartóztattak föl egy erősebb alpini-osztagot és csak akkor tették le a fegyvert, amikor az utolsó patronjukat is kilőték az ellenségre.

A francia-belga harctér

Berlin, június 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy löhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

A franciák tegnap újabb vereséget szenvedtek. Június 13-án szenvedett súlyos veszteségeik ellenére áttörési kísérletüket a lievin-arrasi fronton nagy szívóssággal folytatták. A rettentő mennyiségű lőszer felhasználásával előkészített és sűrű sorokban előrehullámzó francia támadások derék csapataink tüzeben az ellenség legsúlyosabb veszteségei mellett kivétel nélkül összeomlottak.

Moulin sous Touventtől északnyugatra (Soissonstól északnyugatra) még nem sikerült a június 6-án elvesztett árokrészeket visszafoglalnunk.

A Champagneban Perthestől és Le Mesniltől északra a harc helyenkint ismét feléledt, a nélkül, hogy az ellenség előnyt tudott volna kivívni.

Vasárnap a leiffinghei templomot (Ostendetől délnyugatra) a polgárság istentisztelete alatt az ellenséges tüzéség ágyuzta. — Több belga polgári egyén megsebesült.

Tegnap Karlsruhe nyílt városra, amely a

hadszíntérről semmiféle összeköttetésben nincsen és a legcsekélyebb mértékben sincs megerősítve, egy ellenséges repülőgépraj bombákat hajtott. Amennyire eddig ismeretes, 11 halott és 6 sebesült polgári esett a támadás áldozatául. Katonai kárt természetesen nem okozhattak.

Egyik hadi repülőgépiünk egy ellenséges repülőgéprajból kilőtt egy repülőgépet. Akik rajta ültek, meghaltak. Egy másik ellenséges repülőgépet Schirmecknél leszállásra kényszerítettünk.

Karlsruhe bombázása

Karlsruhe, június 15. (Magyar Távirati Iroda.) Tegnap reggel öt ellenséges aviatikus bombázta a várost. Amennyire eddig ismeretes, 19-en meghaltak, 4-en súlyosan és sokan könnyebben megsebesültek. Az anyagi kár különösen a Friedrich-uton és a Kaiser-platzon jelentékeny.

A német „U. 14.” elsüllyesztése

Berlin, június 15. A Wolff-ügynökség jelenti:

Az admirális első lordjának az angol alsóházban június 9-én tett jelentése szerint az angolok június elején egy német tengeralattjárót elsüllyesztettek és legénységét elfogták. Az angol kormány most közzétett jegyzékéből, amely arról szól, hogy a tengeralattjárók hadifogságba került legénysége milyen elbánásban részesüljön, kiténik, hogy a német „U. 14.” tengeralattjáró hajóról van szó. — Mivel a naszd utolsó vállalkozásáról eddig nem tért vissza, azt elveszítettnek kell tekinteni.

BEHNCKE,
a tengerészeti vezérkar
főnökének helyettese.

A törökök háborúi

A törökök előnyomulása a Kaukázusban —
A Dardanellák ostroma

A kaukázusi fronton az ellenség, amely tegnap Olty irányából közeledett, miután észrevette, hogy csapataink ellene előnyomultak, sietve visszavonult és teljesen cserbenhagyta állásait, amelyeket mi megszálltunk.

A dardanellai fronton tegnap délelőtt két ellenséges hadihajó, amelyet hét torpedózúzó védelmezett, mintegy kilencezer lövést tett Ari Burnu és Seddil Bahr mellett levő egyes állásaink ellen, azonban minden eredmény nélkül.

A szárazföldön csak gyenge tüzéségi és gyalogsági tüzelés folyt. Anatoliai útegeink sikeresen tüzeltek az ellenségre. Május 24-én egy angol cirkáló jelent meg a medinai parton fekvő Moile kis város előtt a Vörös-tengeren. A hajóról egy repülőgép szállt fel a város felé. A légi jármű katonáink és önkénteseink tüzelése következtében a tengerbe zuhant.

URANIA

Debrecenben legelső, legelőkelőbb mozgója
E SZÍNHÁZ. — TELEFON 12-51.

Szerdán — Osztórtóközön
június 16-án és 17-én

A TIZENEGYEDIK VENDÉG

vígjáték 2 felvonásban.

VÉGZETES HASONLATOSSÁG

dráma 2 felvonásban.

AZ ÉLET UTJAI

dráma.

Csapdában, humoros.
Lobregat folyó, természeti felvétel.

Előadások kezdete 5 órakor, rendező helyár.
Folytatásos bemut.

Előleges jelentés!

Pénteken Szombaton Vasárnap
BUDAPESTI
MEDGYASZAY-KABARÉ
naponta új műsorral.

Vaskézzel a koleraveszély ellen

Miskolczy Imre dr. miniszteri biztos intézkedései

Miskolczy Imre dr. orvos, országgyűlési képviselő, mint a belügyi kormány által kiküldött egészségügyi biztos, ma délelőtt tíz órakor Debrecenbe érkezett és azonnal hozzálátott a debreceni kolera-veszély leküzdésére irányuló munkálatokhoz. Miután a helyzetről kellőképpen informáltatta magát és többfelé helyszíni szemlét is tartott, a járvány-bizottság délutáni ülésén beszámolt tapasztalatairól és irányt adott a további intézkedésekre. A miniszteri biztos tartózkodás nélkül feltárta a hiányokat és azokat a mulasztásokat, melyeket tapasztalt. Közléseiből és rendelkezéseiből megnyugvással veheti tudomásul Debrecen közönsége, hogy a kormány nem egy műkedvelő reprezentánst, hanem egy szakavatott egészségügyi kapacitást, emellett kiválóan energikus adminisztrátort küldött ki Debrecen közönségének megvédelmezésére Miskolczy Imre dr. személyében, akinek nevéhez fűződik az 1893-iki országos kolerajárvány sikeres leküzdése.

A járvány-bizottság üléséről itt következik tudósításunk:

(Orvosok és oltó-anyag)

A permanens járványbizottság ülését este hat órakor nyitotta meg Márk Endre udvari tanácsos polgármester. Jelentette, hogy a bizottság tegnapi intézkedésének megfelelően az orvosok kirendeltettek a foglyotábor betegeihez.

Tüdös Kálmán dr. városi főorvos szóvá tette, hogy a lakosságnak holnap, szerdán reggel kezdődő védőoltásához még nincs oltóanyag.

E jelentés folytán a bizottság üléséből nyomban intézkedés történt, hogy a foglyotáborban fennmaradt 10 liter oltóanyagot behozzák és a nyolc oltóhelyre szétosztják.

Domahidy Elemér főispán jelentette, hogy délután telefonon beszélt a belügyminiszteriummal és közölte, hogy a városi szegényházban újabb megbetegedések történtek. Kérdezi a főorvost, hogy a többi szegényházi ápoltak be vannak-e már oltva?

Mivel a főorvos erre azt a választ adta, hogy még nincsenek beoltva, a bizottság a rögtön védőoltást rendelte el.

(A miniszteri biztos beszéde)

Miskolczy Imre dr. országgyűlési képviselő, miniszteri biztos állott ezután szólásra általános és mély figyelem közepette.

— A belügyi kormány — kezdte beszédét — ma, amikor Debrecen jelentékenyen veszélyeztetve van, miniszteri biztos minőségben engem ide küldött. Különös örömmre szolgál, — azon szomorú körülmény mellett is, hogy ilyen szerencsétlenség érte Debrecen — hogy én jöhöttem ide, ahová kedves emlékek is kötnek. — Amint ma reggel megérkeztem, siettem tájékozódást szerezni a helyzetről, ámbár még nem tudtam teljesen kimerítően tájékozódni, mert az idő rövid volt. A foglyotáborban láttam, hogy úgy a katonai, mint a polgári hatóság igyekszik megtenni azt, ami szükséges, azonban a járvány oly hirtelen és rohamosan lépett fel, hogy emberileg megérthető az a sok hiányosság, ami ott tapasztalható. Remélem, hogy a polgármester ur és a tábornok ur segítségemre fog jönni a hiányok gyors megszüntetésében és a járvány megakadályozásában, hogy ezt a szép, nagy várost a fertőzéstől megóvjuk.

(A foglyotábor tiz csoportra osztják)

Mindenekelőtt szükséges, hogy a foglyotábor, amely ma még teljesen rendezetlen, szakaszokra legyen osztva, amelyekben kis csoportokban helyezhetők el a foglyok. Mennél kisebb csoportokra sikerül osztani a foglyok tömegét, annál könnyebb a kezelés. Tiszteletteljes javaslatom az, hogy a foglyotábor területét körül kell zárni, aztán tiz részre felosztani 1000—1000 emberből álló csoportok részére. Gondoskodni kell lakrindokról, mert az ürülék szerteszórásából

ezer és ezer fertőző kór származik. A lakrínák a bekerített területek hátsó részében helyezendők el és naponta kétszer fertőtlenítenendők. — **Minden csoport számára barakot kell építeni,** amelyek megóvják a foglyokat az esőtől. — Ez nemcsak humánus dolog, hanem nagyon fontos a járvány elleni védekezés szempontjából is. — Ha a foglyokat a szabad ég alatt találja az eső olyan ruházatban, amilyenben vannak, meghűlnek és a járvány jelentékenyen fokozódhatik. Első fontos kívánság a kolera elfojtásánál, hogy **tiszta ivóvíz legyen.** Ilyen körülmények között lehetséges a járvány lokalizálása. Ezeknek a feltételeknek a megvalósítása, ha nehézségekkel jár is, a város lakosságának megóvása érdekében feltétlenül a leggyorsabban keresztülvendő. Nincs idő halogatásra. **Éjjel-nappali szakadatlan munka kell hozzá,** hogy ezt keresztülvihessük.

(Víz, konyha, fekvőhelyek)

A foglyotáborban van három kut, de ezek nem képesek vizet szolgáltatni. Addig is, míg az új kutak elkészülnek, pótolni kell a vízhiányt. **Nem lehet tűrni egy pillanatra sem, hogy azok az emberek ivó- és mosdóvíz nélkül legyenek. Amiket én most itt mondok, azokat úgy értem, hogy azonnal effektuálandók.**

Nagy megütközéssel vettem tudomásul, — a rendőrfőkapitány jelentette nekem — hogy a **tűzoltóság a szükséges két lajt átengedésénél bakafántoskodott, midőn a város megmentéséről van szó!** Kérem a polgármester urat, méltóztassék tudomására adni annak, aki ilyen könnyelmű lépésre ragadtatta magát, hogy ilyen megtemni a város közönségével szemben nem szabad.

Márk Endre polgármester: Kérem, azonnal intézkedni fogok. Kicsoda az illető?

Rostás István rendőrfőkapitány: **Szicszay Gyula.** Én aztán végzésileg intézkedtem és a két lajt már a foglyotáborban van.

Miskolczi Imre dr. miniszteri biztos folytatja: **A legprimitívabb fekvőhelyek, deszkapriccsok is még csak a beteg foglyok negyed részének számára vannak.** Kérem a polgármester urat, hogy a gyűlés berekesztése után **azonnal intézkedjék, hogy az éj folyamán készítsenek elegendő priccset.** — Ez a legminimálisabb igény a szegény koleras betegek elhelyezésére.

Minden 1000 emberből álló csoport részére külön konyhát kell létesíteni.

A foglyok általában éhezéssel beszélnek. — Meggyőződtem róla, hogy a panaszaik jogosak. **Tényleg nem kapnak annyit, amennyire egy egészséges embernek szüksége van.** És ennek nem az az oka, hogy nincs élelem, hanem nincs konyha, ahol megfőznék. Kevés a főzőüst. — A legelső sorban gondoskodni kell elegendő konyháról.

Rostás István rendőrfőkapitány jelenti, hogy már 43 üstöt rekvirált és az üstök már kiűntek.

Miskolczi Imre dr. miniszteri biztos: Azt is tapasztaltam, hogy a foglyotáborbeli őrség nem elegendő. Láttam, hogy a táborterület mindenütt össze-vissza tele van ürülékkel. Szegénye volna ennek a városnak, ha nem tudnák a táborban elfojtani a járványt és megtűrni a beteg kolerafészket. Kérem a tábornok urat, tessék intézkedni, hogy oda egy erélyes parancsnok kerüljön. A meghalt betegek ruháit rendszeresen szedik össze és ne maradjanak ott szerte-szét, mint eddig. A tábor parancsnoka az oroszokból válogasson ki szanitéceket a betegek mellé, akik aztán ne érintkezzenek az egészségesekkel. Olyan kenyeret láttam a foglyotáborban, ami nem alkalmas a táplálkozásra. Penészes. Kérem a tábornok urat, hogy ilyen kenyerek ne kerüljenek a foglyokhoz.

(A mulasztók ellen)

A délután folyamán megnéztem az **ispotályi szegényházat,** mert értesültem róla, hogy ott is történtek megbetegedések. Ott igen kellemetlen tapasztalatot szereztem. **Két tiszt orvos olyan mulasztást követett el, ami megtorlás nélkül nem maradhat.** Egy esetben a beteg több mint 24 óráig ott maradt a többiek között. Egy beteg utközben halt meg. Nem tudok a megbotrányozásomnak megfelelően kifejezést adni a fellet, hogy a városi tiszt orvos ilyen **késedelmesen szállította el a betegeket és semmi fertőtlenítést nem tett.** Az összes egészségügyi intézkedések abban állottak, hogy a beteg szalma-

szákját eltávolították. Sem a fal újra meszelve, sem a szomszédos ágyakból az ágynemű eltávolítva, semmi fertőtlenítés! Engedelmet kérek, amikor a foglyotáborban fellépett kolerajárvány után a városban is fordul elő pár eset, megengedhetlen, hogy a hatósági orvos ilyen bünyös visszaélést kövessen el és kérem a polgármester urat, hogy **Balkányi Emil dr.,** valamint **Varga Emil dr. ellen a fegyelmi vizsgálat elrendelnie méltóztassék.** Ha meggondoljuk messzemenő következményeit annak, hogy a hatósági orvos a mulasztást mikor követte el, nem szabad eltűrni az ilyen brutális hanyagságot; **a város lakossága elleni merénylet ez!** Továbbá kérem ömértóságát, hogy a fegyelmi vizsgálat elrendelését velem tudatni méltóztassék, hogy a belügyminiszternek bejelenthessem.

A másik eset a Szoboszlai-ut 4. szám alatt történt. Méltóztatnak látni, hogy én nem kimélem a fáradságot, hogy meggyőződést szerezsek magamnak a helyszínen arról, hogy miként történnek az óvintézkedések. Én, egy idegen ember megteszem ezt és a város közgei nem csinálnak semmit! Velem volt a városi főorvos és a rendőrfőkapitány és látták, hogy nem mese, amiket itt mondok. Itt a Szoboszlai-uton levő házban mégis történt valami. A padlót valamivel leöntötték. De teljes fertőtlenítés ott sem történt. Egy kicsit lespriccelték messzszel a lépcsőt, ami orvosilag nem ér semmit, érteke úgy volna, ha mindenütt bemeszelték volna. A megbetegedett feleségét ott találtam abban a ruhában, amelyben az urat ápolta. Ablakot, ajtót, edényeket nem fertőtlenítték. — Még ezeket a vizsgálatokat el sem végeztem, már újabb megbetegedési eset jött tudomásomra. Evidenter látszik tehát, hogy a városban infekciók vannak.

Még egyszer a figyelmébe ajánlom a polgármester urak a fegyelmi vizsgálat megindítását. Példát kell statuálni. Amikor pontos munkával meg lehet óvni a lakosságot, akkor kötelessége mindenkinek híven teljesítenie kötelességét.

Márk Endre polgármester kijelentette, hogy azonnal intézkedni fog a fegyelmi vizsgálat megindítása iránt.

Okolicsányi Károly cs. és kir. kamarás vezérőrnagy katonai állomásparancsnok kijelentette, hogy mindazoknak a dolgoknak megvalósításáról, melyek a katonaság hatáskörébe tartoznak, nagyrészt már gondoskodott és a továbbiakra nézve is sirogósen intézkedik. **Gondoskodás történt elegendő konyháról, ivóvízről, erélyes felügyeletről.**

(Honnan jött a kolera?)

Domahidy Elemér főispán bejelentette, hogy az ülés folyamán a belügyminiszter telefonon utasítást adott arra nézve, hogy pontosan megállapítandó, melyik csapattesttől érkeztek a foglyok, akik között a kolera előfordult. **Kiss Ernő dr. országgyűlési képviselő,** debreceni helyettes miniszteri biztos eziránt azonnal érdeklődött a Feldtransportleitungnél, amely azt a felvilágosítást adta, hogy ezeket a foglyokat Linsingen serege június 9-én **Stryj** körül fogta el és onnan megfigyelés nélkül jöttek Debrecenbe. Azt is közölte a Feldtransportleitung, hogy több megfigyelés nélküli foglyot nem hoznak Debrecenbe a jövőben, egyelőre pedig egyáltalában nem irányítanak ide fogolytranszportot.

A bizottság intézkedett, hogy amely házban ezután koleras megbetegedés fordulna elő, a ház

összes lakóit nyomban beoltják és a házra kiragasszák a sárga cédulát. A városi orvosoknak a tartózkodási helyükről értesíteni kell a rendőrséget, hogy bármikor megtalálhassák őket. — Végül intézkedett a bizottság mindazoknak az intézkedéseknek rögtöni foganatosítása iránt, a miket Miskolczi Imre dr. miniszteri biztos mindenre kiterjedő beszédében felsorolt.

**A legjobb
a fogápoláshoz**

HIREK

Debrecen is megbélyegzi Olaszország árulását

A város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután **Vargha Elemér dr. tanácsnok** tb. főjegyző elnöke alatt tartott ülésén folytatta a legközelebbi városi közgyűlés **ügyeinek előkészítését.**

A napirend legérdekesebb tárgyai a törvényhatósági átiratok voltak, ezek között **Marostordavármegye** megkeresése, hogy Debrecen közönsége támogassa azt a feliratát, melyben **„az olasz hitszegést a világtörténelem és az erkölcsi világrend legaljasabb becstelenségének bélyegzi és a felett utálatának és megvetésének ad kifejezést”.**

Jánosi Zoltán utalt a király manifesztumának bevezető szavaira: „Olaszország királya háborút üzent”. Ebből az látszik, hogy ő felsége az olasz királynak és környezetének tulajdonítja a hitszegést. Az olasz nép, amely békés, — mint **Tisza István** is mondta a képviselőházban — nem akart és most sem akar háborút. Debrecen feiratát tehát úgy kellene megfogalmazni, hogy abban Debrecen **az olasz nép vezetőinek áruló munkáját bélyegezze meg,** amivel az olasz népet ellenünk kényszerítik.

A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a marostordaihoz hasonló szellemű felirati határozattal bélyegezze meg az olasz hitszegést.

— **A csanádi főispán signum laudis kapott.** Mint a hivatalos lap mai száma közli, a király megparancsolta, hogy **Markovics Manó dr. csanádmegyei főispán**nak, aki mint a debreceni 2. honvédszázados tartalékos főhadnagya teljesít harctéri szolgálatot, az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül a legfelső dicsérő elismerés tudtul adassék.

— **A kereskedelmi- és iparkamara ezüst érmei.** A debreceni kereskedelmi- és iparkamara a jeles eredménnyel végző ipar-, továbbá kereskedő- és iparostanonc iskolai tanulók részére kitüntető ezüst érmeket szolgáltattak évente, a vizsgálatok alkalmával adományozni. Ez érmekből az idén az iskolai igazgatóságok által ajánlottak elbírálása után körülbelül száz érmet osztott ki és itélte oda az arra érdemesnek találtak részére. Debrecenből és Hajdumegye területén érmeket a következők kaptak: Debrecenben az iparos tanonciskola tanulói közül: **Komádi István, Hallai Mária, Reisinger Vencel, Mátyás László, Lénárt Ferenc, Both István, Hemmerich László, Várakozó Gyula;** a kereskedő tanonciskolából: **Pető Sándor, Vetésy Mihály, Weinberger Jenő;** a fémipari szakiskolából: **Kiss János, Ujházi Géza;** a debreceni gépjárató műhely tanonciskolájából: **Mikli**

Apollo

Ma, szerdán

délután 6 órai kezdettel folytatólagos bemenet félhelyárral, 9 órakor rendes helyárral

A halál-telefon

Kalandor-dráma 3 felvonásban.

Legszenzációsabb újdonság! Sohasem látott trükkök! — Főszereplők:

Erich Kaiser, Titz és Rosel Okla.

A méregkehely

kémdráma 3 felvonásban.

Lajos, Napravnik Ferenc; Hajduböszörményből: Latinsics Antal, Török József; Hajdúnánásról: Tokár Gyula, Hajdúszoboszlóról: Tóth József. Az érme mellé a kamara oklevelet is adott.

A Debreczeni Kereskedelmi Tanintézet egyes tagozataiban beiratások a következő időpontokban eszközölhetők: *Felső kereskedelmi iskola, Női felső kereskedelmi iskola (3 évfolyamu), Női kereskedelmi szakintézet (1 évfolyamu)*, június 18. és 19. d. u. 3-5. között, valamint július hó 1., 2., 3. d. e. 10-12. között; *Polgári fiúiskola* június 18. és 19., valamint július 1., 2., 3. mindenkor d. e. 9-12.

Egy irodai teendőben jártas ügyvéd-jelölt vagy ügyvédhelyettes dr. Kardos Samu ügyvédi irodájában azonnal alkalmazást talál.

Borszéki víz.

Dr. Hankó Vilmos, a Magyar Tudományos Akadémia tagja írja:
A szervezet calcium-vesztésének pótlásánál, a húgyutakban kicsapott uratok eltávolításánál

elsősorban gyógytényező a BORSZÉKI VÍZ.
A gyomor és bélrenyheségnél, a hurutos dyspepsiáknál, vese és hólyagbántalmaknál is kiváló hatású. **Hygienikus tisztaságát, feltűnően nagy széndioxid tartalmát, vastartalmát, pompás ízét tekintve az élvezeti és borvizek között az első helyek egyikét foglalja el.**

A szabad széndioxidban leggazdagabb hazai és külföldi vizek:

Krondorf	773 cc. szabad széndioxid tartalommal
Giesshübel	1205 " " " "
Mohai Agnes	1225 " " " "
Wildungen	1322 " " " "
Billn	1337 " " " "
Apollinaris	1521 " " " "
BORSZÉKI	1597.8

Kapható mindenütt. **Főlerakata Debreczen és Hajdúvármegye részére**

ULLMANN SALAMON

fűszer, omege és ásványvizek nagykereskedésében, **Piac-utca 69. szám.** (Vármegyházával szemben.) Telefon 382.

MURAKÖZY-gyógyszertár

DEBRECEN, HUNYADY-UTCA 5., BARNA-UTCA 1. SZ. A.
TELEFON 13-30.

Engedményes gyógyszerek kiszolgáltatnak: a

Máv. Alkalmazottai Betegsegélyző
M. kir. Postások
M. kir. Dohánygyár
Kereskedők
Kerületi Munkásbiztosító pénztárak tagjai részére
M. kir. Állami Gyermekmenhely
Debrecen sz. kir. város alkalmazottai és szegényei stb. számára.

Muraközy László,
gyógyszerész.

KISBIRTOKOSOK

HITELSZÖVETKEZETE DEBRECZEN

1915. évi június 30-án déli 12 órakor tartja intézeti (Piac-utca 77.) helyiségében

negyedik évi rendes közgyűlést,

melyre van szerencsénk a szövetséget t. tagjait tisztelettel meghívni.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés a múlt évi üzletév eredményéről.
2. 1914. évi zárószámadások előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Esetleges indítványok, amennyiben azok 10 nappal a közgyűlés előtt beadatik.

JEGYZET: Az évi zárószámadások a közgyűlés előtt a szövetséget helyiségében minden egyleti tag által a hivatalos órákban megtekinthetők. A szavazás gyakorlására és a szavazatok számára névze az alapszabályok 34. és 35. §. intézkednek.

Debreczen, 1915. június 16-án.

Az igazgatóság.

Apró hirdetések

Vidékre

fűszer-, vas- és vegyeskereskedésbe zsidó segéd felvétetik. Jelentkezhetni d. u. 4-6-ig Klein Ignácnál Csapó-u. 5.

Házilajdonosoknak

vízvezetési berendezését, átalakításokat, javításokat, legjobban és legolcsóbban készíti: „Sanitas” Bardócz és Társa Hunyadi-utca 21. Telefon 11-09.

Francia

hölgyet keresek, ki olcsó honorárium fejében gyakorló órákat adna francia nyelvből. Ajánlatok Sz. J. címére e lap szerkesztőségébe intézendők.

Munkásember,

25-40 év közötti, állandó alkalmazást nyerhet rendszeres heti fizetés mellett. Cim a kiadóhivatalban.

Modern

csinos, 3 szobás lakás, azonnal kiadó Iskola-u. 8. sz. alatt.

Butorozott

modern utcai erkélyes lakás, a Piac-utca legszébb helyén, mely két szobából, fürdőszobából áll, zongora használatra kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Használt

hordókat veszek 100 liter-től 600 literig. Báró Györfy Miklós, hordógyáros, Nap-utca 4. sz. Telefon 12-83.

Szoba festés

Mázolás

Fürdőkád és

Butor

zománcolás

Thaly Kálmán-utca 4. sz. aiai elvállaltatik.

SOMOSSY LÁSZLÓ

ÁRUHÁZA

DEBRECZEN, Kistemplombazár
HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA.

Menyasszonyi kelengye
Vászon és kész fehérnemű
Női ruhakelme — mosó ujdonságok
Külön szőnyeg-osztály :: Linoleum.

Szabott árak.

MEGHÍVÓ

a Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság
1. évi június 30-án déli 12 órakor az intézet helyiségében (Piac-utca 51. sz.) tartandó

IV. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése az 1914-iki üzletévről.
2. Az 1914. évi zárószámadások előterjesztése.
3. Határozathozatal az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása tárgyában.
4. Felügyelő-bizottság választása.
5. A közgyűlés előtt legalább nyolc nappal beadott indítványok.

Debreczen, 1915. június 14.

A részvényesek, kik szavazati jogukkal élni óhajtanak, kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legalább 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztáránál letenni.

A zárószámadások és a jelentések a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet üzlethelyiségében a hivatalos órák alatt a t. részvényesek által megtekinthetők.

VAGYON.

Mérleg-számla 1914. december 31-én.

TEHER.

	K	f.		K	f.
Pénztárkészlet	21,927	42	Részvénytőke	400,000	—
Váltótárca	848,342	34	Betétek	301,908	77
Folyószámlai és óvadékkölcsönök	90,158	91	Visszleszámított váltók	353,432	56
Értékpapírok (55662 — K tőzsdén jegyezve)	61,987	—	Hitelezők	8,502	83
Ingatlanok	9,916	72	Átmeneti tételek	6,119	20
Berendezés	13,000	—	Nyeresség egyenleg	698	60
Átmeneti tételek	25,329	57			
	1,070,661	96		1,070,661	96

VESZTESÉG.

Eredmény-számla 1914. december 31-én.

NYERESÉG.

	K	f.		K	f.
Üzleti költségek	5,858	09	Váltó- és folyószámlakamat, jutalékok és értékpapír-jövedelem	89,024	24
Tiszti fizetések és lakbérek	12,771	50	1913. évről nyereségáthozat	487	43
Házbér	3,987	67	Tartalékalap leírása	35,000	—
Állami, községi, tőkekamatadó és illetékek	11,830	92			
Visszleszámítási és betétkamat	41,012	49			
Leírások:					
Váltókból	30760	63			
Berendezésből	1120	—			
Folyószámlából	7877	37			
Ingatlanból	4000	—			
Értékpapírból	4594	40			
Nyeresség egyenleg	48,352	40			
	698	60			
	124,511	67		124,511	67

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szembe.